

Դանիել Վարուժան

Առաջին մեղքը

Ձորերուն մեջ, սարերուն վրա կ'արածեր
Ան ամեն օր ուն իր կապույտ աչերով.
Ոտքերը մերկ էին և միշտ ալ վրստահ
Մեն մի քայլին՝ շուշան վրա կոխելու:
Ճերմակ կրծքին մերկության վրա վիժանուտ
Ոսկի հերքեն կը ծորեին ծոթրիններ.
Ո՛չ սրբտենին և հասմիկները գրլխուն
Կը թռչնեին, ո՛չ ալ վարդերն այտերուն.
Ան միշտ կ'երգեր, ու երգն իր
Կը ծիծաղե՛ր սրբտին մեջ,
Իր ըզգեստիկը կապույտ
Երկրնքի մեկ ջինջ կըտորեն էր ձևված.
Եվ հովվական իր ցուպն էր օձ մը բրածո՝
Քարացա՛ծ օձ՝ որ իր մաքուր ձեռքին մեջ
Դեղձի ճյուղ մը եղավ:

Երբ վրտակին եզերքեն
Ան կը քրշեր ուն իր կապույտ աչքերով՝
Ծառերուն մեջ՝ գաղտագողի՝ լուսնկան
Իր ետևեն կը քալեր.
Եվ լուսնկան տարփատենչ բիբն էր գուցե
Եհովային, կույսերու հի՛ն Սիրահար:

Բայց իրիկուն մ'ան հովտեն ձայն մը լըսեց՝
Որ զինքը, վա՛րն, աղբյուրին քով կը կանչեր.
Երգ մ'էր կարծես, այնքա՛ն աղվոր և դյութիչ՝
Որուն իր ուլը ճերմակ
Վիզը տընկած, խտտը բերանն, ունկընդրեց.
Նոր երգ մ'էր ան՝ որ կ'ըսեր.
“Ճերմա՛կ աղջիկ, ճերմա՛կ աղջիկ, վա՛ր եկուր,
Եվ աղբյուրին քով ուղի ինձի գոհ ըրե:
Թզենիին շուքին տակ,
Ճերմա՛կ աղջիկ, ճերմակ ուղի ինձ գոհ ըրե:
Այս լեռներուն ես Ոգին եմ լիագոր.
Իմ շունչիս տակ՝ թե ուզեմ՝
Գետեն արծա՛թ կը հոսեն
Եվ հեղեղները՝ ոսկի.
Հասած տեղն իմ համբույրիս
Կ'անցնի սարսուռն՝ որ բաղձանքն է ծնունդին.
Իմ գրկիս մեջ շուշաններ վա՛րդ կը դառնան,
Եվ կույսերն ալ՝ թագուհի:
Ես քու գոհիդ արյունեն
Դաշտերն ամբողջ ծաղիկներով կը լեցնեմ,
Եվ ուլիդ տեղ թիթեռնիկներ կ'արածես.
Ճերմա՛կ աղջիկ, ճերմա՛կ աղջիկ, վա՛ր եկուր”:
Ան լսեց այս ձայնը, երկա՛ր ու երկա՛ր,
Որ կարծես իր արյունին մեջ կը խոսեր.
Լըսեց ու, լուռ, աստղերուն տակ հառաչեց:
Հետո դյութված՝ ցուպն առավ
Ու քըշեց ուլը ճերմակ՝
Բըլուրեն վար՝ դեպի հովիտն հեշտաբույր:
Հո՛ւ է աղբյուրն, հո՛ւ թզենին, և կը զգա՛ս
Արու Ոգին՝ որ ծոթրինի և թյումի
Ըզգըլխիչ հոծ բույրերով
Գըրկեր է քեզ: Չոհդ ըրե՛:
Չինչ ու ողորկ քարերուն վրա աղբյուրին՝

Ծունկին վերև ան պատկեցուց ուն՝ որուն
Փոքրիկ եղջյուրն ավագին մեջ խըրեցավ:
Ո՛հ, ի՛նչ արբշիռ էր պահն ու որքա՛ն անույշ.
Ան կը հավտար թե գոհելեն վերջը դեռ
Պիտի ուն իր ողջ մընա,
Պիտի մարգին մեջ պապաչե և ոստնու:
Ան՝ մահն ի՛նչ էր՝ կ'անգիտանար, ու երգե՛ց.
Երգեց բնության ներշնչման տակ մեկն այն մեծ
Հաճույքներեն՝ գոր կու տա
Ջոհագործումը անձին.
Երգեց գարունն հասակին,
Դաշնակույթունն իր էության, և առանց
Ուլին կապույտ աչքերուն
Աղիողորմ նայիլն իրեն՝ տեսնելու,
Դրավ դանակն անբիծ վրզին, և արբշիռ,
Երգը շուրթին՝ գայն հեշտանքո՛վ մը գոհեց.
Ծունկին վըրա այն մուրրիչ Ոգիին՝
Ճերմակ աղջիկն իր ճերմակ ուլը գոհե՛ց:

Բայց իր գոհեն նոր ծաղիկներ չըբուսան,
Եվ ինք չեղավ թիթեռներու հովվուհի.
Պըղտորեցավ աղբյուրն ուլին արյունեն՝
Ուր ջուրին հետ պիտի ան ալ չըկըրնա՛ր
Խըմել աստղերը ցուլացիկ երկընքին.
Խոտերուն մեջ ցուպն հագավ
Իր նախկին բնույթը օձի.
Լուսինն իջավ լեռնեն վար,
Եվ ինք մութին մեջ, սարստուն,
Բոպիկ ոտքով մեռա՛ծ ուլին քով կանգնած՝
Լացա՛վ, լացա՛վ, և արյունվա ձեռքերով
Իր թաց աչքերը շրփեց,
Մինչ գրվխուն վրա կը թռչնեին հասմիկներն,
Հրապուրված կույսն իր անուշ Մեղքը լացավ: